

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 886-08-10

1

בפני כב' השופטת הדס יהלום
נציגת עובדים – גב' יפה הרצברג
נציג מעסיקים – מר אורי מתתיהו
דבורה גלפר ואח'
התובעות
ע"י ב"כ עו"ד אשר סלע ואח'

נגד

הנתבעת
שירותי בריאות כללית בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד גלית גולן ואח'

החלטה

בבקשה לסילוק על הסף

2

3 בענין התובעות: דבורה גלפר, ויסמן עליזה, דסה גלדיס, שעייבי יונה, ברנשטיין
4 נחמה, גולדנברג צילה, בר נתן אסיה, דיאמנט דינה, שפיר כלילה, דזחסטר זויה,
5 חיימוביץ פנינה, עזרא יעל, וידל יעל, אהרוני שמחה, גורן נחמה, קנטרגי ריבה,
6 יוסוב מדי, פינטוק ברכה, ברבנלסקי אילנה, להבי אילונה, וילקנסקי מלכה, אסתר
7 ניתן, מנחמה הירש, אביבה נווה, ריבה כהן, ירדנה גורן, צמרי תרצה.
8

9 1. התביעות בבקשה שבפנינו הוגשו חלקן בשנת 2005 וחלקן בשנים 2010 ו- 2011.
10 מדובר בתובעות שהועסקו על ידי שירותי בריאות כללית ופרשו לפנסיה
11 מוקדמת במהלך שנות התשעים של המאה הקודמת.
12 התובעות נסמכות בתביעתן על שנקבע בבג"ץ 6845/00 איתנה ניב ואח' נ'
13 שרותי בריאות כללית, לפיו הופלו לרעה על פני פורשים גברים, בכך שאולצו
14 לפרוש לפנסיה מקג"מ בגיל 60 בעוד הפורשים הגברים פרשו לפנסיה מקג"מ
15 בגיל 65.
16 התיקים אוחדו על פי החלטות שניתנו במועדים שונים.
17

18 2. בעקבות בג"ץ איתנה ניב, ניתן פסק דין חלקי בתביעתן של התובעות שעתרו
19 לבג"ץ.
20 חלק מהתביעות התקבלו והועברו לביצוע חישובים על ידי אקטואר.
21 חלק מהתביעות נדחו מחמת התיישנות.
22

23 3. על פסק הדין הדוחה את התביעות מחמת התיישנות, הוגש ערעור לבית הדין
24 הארצי לעבודה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 886-08-10

1 בחודש יוני 2011 ניתן פסק דין בנושא זה – עע 533/09 עפרה אילן ואח' נ'
2

שירותי בריאות כללית.

3 בית הדין הארצי סקר בהרחבה את סוגיית ההתיישנות וקבע כי כל התביעות
4 בתיק איתנה ניב, לא התיישנו.
5

6
7 4. בעקבות פסק הדין עופרה אילן, הגישה הכללית בקשה לסילוק על הסף של 27
8 תביעות מבין התביעות המאוחדות בתיק שבפנינו.
9 אלה טענות הכללית:

10 א. על פי פסק הדין בענין עפרה אילן, נוצרה לתובעות עילת תביעה בהגיען
11 לגיל 60, ומאז מתחיל מרוץ התיישנות חדש.

12 ב. כל התביעות בתיק המאוחד כאן, הוגשו בחלוף למעלה משבע שנים
13 מהמועד שבו הגיעו התובעות לגיל 60.

14 ג. התביעות התיישנו גם בהתחשב פסיקת בית הדין הארצי בעניין חוק
15 תובעות ייצוגיות.

16 ד. יישום החלטת בית הדין הארצי בעניין עפרה אילן בעניין של התובעות,
17 מחייב קביעה כי תביעתן התיישנה.
18

19 5. להלן טענות התובעות בתגובה לבקשה:

20 א. הנתבעת הודתה כי התקופה בה היתה תלויה ועומדת הבקשה לאישור
21 תביעה ייצוגית בעניין חוה כץ, עצרה את מירוץ ההתיישנות של תביעות
22 שהוגשו לאחר תום ההליכים בעניין חוה כץ.

23 ב. מרוץ ההתיישנות נעצר בתקופה מאי 2001 עד 2010.
24 כל המשיבות למעט התובעת מסי' 3 הגישו את תביעתם בטרם חלפה
25 תקופת ההתיישנות.

26 ג. הכללית מנועה מלהעלות טענת התיישנות ביחס לתביעות אלה.

27 ד. אין לערוך אבחנה בין תובעות שהגישו תביעותיהן בסמוך לאחר בג"ץ
28 ניב, לבין תובעות שהגישו תביעותיהן בתקופה בה התביעה הייצוגית
29 בעניין חוה כץ היתה תלויה ועומדת, לבין אלה שהגישו תביעותיהן
30 לאחר שהסתיימו ההליכים בעניין חוה כץ.
31

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 886-08-10

6. בטרם נידרש לסוגיה שבמחלוקת, נפרט את עיקרי הקביעות של בית הדין
הארצי בעניין עפרה אילן.

בעניין עפרה אילן נדון עניינן של תובעות אשר הגישו את התביעה בחלוף
למעלה משבע שנים ממועד החתימה על הסכם הפרישה, בשנים 2001 עד 2003
(שתיים מהתובעות הגישו תביעות בשנים 2004 ו- 2005).

להלן נפרט את המסקנות שעליהם ביסס בית הדין הארצי את פסיקתו לפיה
תביעות לא התיישנו.

7. מניעות וחוסר תום לב

נקבע כי הכללית מנועה מלהעלות טענת התיישנות כלפי התובעות מכח עקרון
תום הלב החולש גם על זכויות דיוניות.

המניעות במקרה הנדון נובעת מכך שהדיונים בבית המשפט העליון התקיימו
בשנת 2001, כאשר תוכנית הפרישה החלה להתקיים משנת 1993 וכי אין זה
ראוי שהשלכות רוחב הנטענות על ידי הכללית, תעלמנה על ידי העלאת טענת
התיישנות דיונית, תוך יצירת הבחנה בלתי מוצדקת בין קבוצת התובעות
שתזכנה לפיצוי לבין קבוצת הנתבעת שעילתן זהה, אך תביעותיהן תדחנה על
הסף.

8. בסעיף 30 לפסק הדין הבהיר בית הדין הארצי כי מדובר בהפליה מטעמי מין,
הפוגעת בכבוד האדם ומנוגדת לתקנות הציבור, אשר בוצעה באופן רוחבי וגורף
במסגרת תוכנית הבראה שפעלה שש שנים.
כך נכתב:

... "כאשר שתי הערכאות בבית הדין לעבודה דחו את תביעותיהן של גב' ניב
וגב' אורטל לא ניתן היה לצפות כי עובדות נוספות תקדשנה את המשאבים
הנפשיים והכספיים הנדרשים לצורך הגשת תביעות מטעמן, ובעצם הגשת
התביעות לאחר זמן אין לראות ויתור מצד המערערות על זכותן המהותית
לשוויון. קל וחומר כאשר מרבית המערערות שבפנינו לא השתהו זמן רב –
אלא הגישו את תביעותיהן בשנת 2001 – 2003 (למעט מערערת 22, גב' צביה
תור אשר הגישה את תביעתה ביום 3.3.04 והמערערת 23, גב' רחל בן יעקב,
אשר הגישה את תביעתה ביום 9.1.05)".

9. עוד הוסיף בית הדין הארצי בסעיף 33 לכתב התביעה כדלקמן:
"אין בפסיקתנו כדי לקבוע מסמרות לגבי תביעות נוספות של פורשות
במסגרת תוכנית הפרישה, ככל שיש כאלה, אשר לא הגישו תוך זמן סביר
בתכוף לאחר פסיקת בג"ץ בענין ניב".

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 886-08-10

- 1 **היווצרות עילת תביעה בעת הגיעה התובעות לגיל 60**
- 2 נימוק נוסף לדחיית טענת ההתיישנות, היתה הקביעה כי עם הגעתן של
- 3 התובעות לגיל 60, נוצרה להן "עילת תובענה" עצמאית נוספת, המתבססת על
- 4 הפסקת תשלומי הפנסיה המוקדמת החל מאותו מועד, ועד הפסקת ביצוע
- 5 ההפרשות בגין בקרן פנסיה.
- 6
- 7 **פסיקת בג"ץ נייב כיוצרת עילת תביעה**
- 8 בית הדין שלל את טענת התובעות לפיה בג"ץ נייב שניתן בשנת 2003, הקים
- 9 להם עילת תביעה עצמאית.
- 10 כך נקבע בסעיף 40 לפסק הדין:
- 11 **"קביעה ברוח המבוקש ע"י המערערות עלולה להאריך באופן מלאכותי,**
- 12 **בשנים רבות, את תקופת ההתיישנות בכל אותם מקרים בהם שינויי הפסיקה**
- 13 **הביאו להצגה על זכאות שונה מזו שהיתה מקובלת טרם לכן".**
- 14
- 15 **הוראות חוק תובענות ייצוגיות**
- 16 במסגרת ההליכים בעניין של התובעות שהועסקו על ידי הכללית, הוגשו שתי
- 17 בקשות לאישור תביעה ייצוגית.
- 18 האחת, בענין לידיה קולטון, בקשה שהוגשה בשנת 1996 והסתיימה בשנת
- 19 1998.
- 20 תביעה זו אינה רלבנטית לענייננו משהסתיימה לפני חקיקת חוק תובענות
- 21 ייצוגיות. לפיכך, כל סעיפי הארכת תקופת ההתיישנות שבחוק תובענות
- 22 ייצוגיות, אינן רלבנטיות להליך שהסתיים, כאמור, בשנת 1998.
- 23
- 24 השניה, בקשת התובעת חוה כץ, שהוגשה בחודש מאי 2001 והסתיימה בפסק
- 25 הדין של בית הדין הארצי ביום 9/1/07 (עתירה לבג"ץ נדחתה ביום 14/1/10 –
- 26 בג"ץ 7887/07).
- 27
- 28 סעיף 26 (ב) לחוק תובענות ייצוגיות קובע:
- 29 **"דחה בית המשפט בקשה לאישור או מחק אותה, לא תסתיים תקופת**
- 30 **ההתיישנות של תביעה של אדם שנמנה עם הקבוצה שבשמה הוגשה**
- 31 **הבקשה לאישור, הנובעת מאותה עילת תביעה, לפני שחלפה שנה מהיום שבו**
- 32 **החלטה בבקשה לאישור הפכה חלוטה, ובלבד שתביעתו של אותו אדם לא**
- 33 **התיישנה עד למועד שבו הוגשה הבקשה לאישור".**
- 34 **(ההדגשות הוספו).**
- 35

4 מתוך 19

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 886-08-10

- 1 **בית הדין הארצי קבע שהוראות סעיף 26 (ב) חלות גם על תביעות שמוגשות**
- 2 **לאחר דחיית הבקשה להכיר בתביעה וגם על תביעות שהוגשו במהלך הדיונים**
- 3 **בתביעה הייצוגית (בעניין עופרה אילן הוגשו כל התביעות במהלך הדיונים**
- 4 **בתביעה הייצוגית בעניין חוה כץ).**
- 5 ואולם ציין שקביעתו זו אינה נדרשת להליך ולכן הדברים הושארו בדרך עיון.
- 6
- 7 נושא נוסף שנדון הוא הוראת סעיף 45 (ג) לחוק תביעות ייצוגיות:
- 8 **"(1) הייתה תלויה ועומדת ביום פרסומו של חוק זה, בקשה לאישור**
- 9 **תובענה ייצוגית, שמתקיים בה אחד התנאים המפורטים להלן, יראו**
- 10 **אותה, לענין מניין תקופת ההתיישנות, כאילו הוגשה ביום פרסומו**
- 11 **של חוק זה:**
- 12 **(א) הבקשה הוגשה שלא לפי אחד ההסדרים המפורטים בסעיפים**
- 13 **32 עד 43 כנוסחם ערב ביטולם בחוק זה.**
- 14 **(ב) עילתה אינה בגדר העילות שהיה ניתן לאשר בשלהן תובענה**
- 15 **ייצוגית לפי אחד ההסדרים כאמור בפסקת משנה (א).**
- 16 **(2) על אף האמור בכל דין, נדחה בקשה לאישור תובענה ייצוגית כאמור**
- 17 **בפסקה (1) לפני פרסומו של חוק זה, יבוא במניין תקופת ההתיישנות**
- 18 **של התביעה נושא הבקשה הזמן שבין הגשת הבקשה ובין דחייתה;**
- 19 **לענין זה, "דחייה" – כמשמעותה בסעיף 15 לחוק ההתיישנות,**
- 20 **התשי"ח – 1958".**
- 21
- 22 בית הדין הארצי ציטט מתיק ע"א 6541/04 **חיפמו נ' עיבוד בע"מ** (מיום
- 23 11.6.07):
- 24 **"בקשה לאישור תובענה כייצוגית שלא התבססה על אחד מהסדרי החקיקה**
- 25 **הספציפיים שקדמו לחוק החדש, יראו אותה לצורך ההתיישנות כאילו**
- 26 **הוגשה ביום חקיקת החוק החדש, כלומר ביום 12.3.06. הסדר מיוחד זה חל,**
- 27 **בין היתר, על בקשת אישור שהוגשה על פי תקנה 29 לתקנות סדר הדין**
- 28 **האזרחי.**
- 29 **לעומת זאת, על בקשת אישור שהתבססה על אחד מהסדרי החקיקה**
- 30 **הספציפיים, חל הסדר ההתיישנות הכללי, בהעדר הסדר מיוחד, ומכוחו**
- 31 **נפסק מירון ההתיישנות בעת הגשת הבקשה המקורית..."**
- 32
- 33 בית הדין הארצי קבע כי בהתייחס לעילה מכח חוק שכר שווה לעובדת ולעובד
- 34 (עילה שהוספה בשנת 2003 בתיק חוה כץ), לא חל החרג שבסעיף 45 (ג) לחוק
- 35 תובענות ייצוגיות אלא סעיף 26 (ב).
- 36 ואולם, מה הדין לגבי עילת התביעה בתיק חוה כץ, שעניינה "הפליה" באופן
- 37 כללי.

5 מתוך 19

- 10 **"לאור קביעתנו הלכאורית בדבר תחולתו של סעיף 45(ג) לחוק תביעות**
- 11 **ייצוגיות ולא סעיף 26(ב) לאותו חוק, עצם הגשת הבקשה לאישור תובענה**
- 12 **ייצוגית בעניינה של גב' חוה כץ, אינה מסייעת בהיבט התיישנות למי**
- 13 **מהמערערות, שכן תביעותיהן של המערערות התיישנו לכאורה (לולא האמור**
- 14 **בסעיפים א' ו-ב' לעיל) טרם מועד כניסתו לתוקף של חוק תובענות ייצוגיות**
- 15 **ביום 12.3.06..."**
- 16
- 17 **התביעות נושא הבקשה**
- 18 בבקשה שבפנינו, שתי משיבות, גב' וילקנסקי מלכה וגב' דמרי תרצה, הגישו
- 19 את התביעה בשנת 2005.
- 20
- 21 מרבית המשיבות הגישו תביעות בשנים 2010 ו-2011.
- 22
- 23 המשיבות כולן פרשו לפנסיה בשנים 1993 עד 1997.
- 24
- 25 **יישום הלכת עפרה אילן לעניין מניעות מלהעלות טענת התיישנות**
- 26 בית הדין הארצי בענין עפרה אילן פירט בהרחבה את תכליתו של מוסד
- 27 ההתיישנות:
- 28 **"לתחום גבולות של זמן להגשת תובענות תוך יצירת איזון בין אינטרס הנתבע**
- 29 **הפוטנציאלי לאינטרס התובע הפוטנציאלי ושמירה על עניינו של הציבור".**
- 30
- 31 עא' 6805/99 **תלמוד תורה הכללי והישיבה הגדולה עץ החיים בירושלים נגד**
- 32 **מועצה מקומית לתכנון ובניה פד' נ"ז (5) 433.**
- 33
- 34 כן פירט את זכותו של הנתבע שלא להיות חשוף ללא מגבלת זמן לסיכון
- 35 להיתבע, על שלושת פניה והם:

6 מתוך 19

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 886-08-10

1 "הראשון, עניינו בשיקולים ראייתיים הקשורים בקושי של הנתבע לשמור על
2 ראיות לאורך זמן. השני, עניינו בצורך להקנות ודאות לנתבע בדבר זכויותיו
3 וחובותיו ולהבטיח כי יוכל לכלכל צעדיו ולהיערך כלכלית לסיכוני תביעות
4 צפויות... השלישי נעוץ בהנחה לפיה תובע אשר ישן על זכויותיו ונמנע
5 מהגשת תביעה במשך תקופה ארוכה, ויתר ומחל על זכותו".
6

7 ע"ע 300431/97 פרופ' רות נויברגר נ' גלעד פד"ע לח 97, ע"ע 210/99 לוטן נ'
8 מדאנווסט (מיום 22/1/02).

9
10 22. בית הדין הארצי מצא כי בנסיבות התביעות של קבוצת עפרה אילן, הכללית
11 מנועה ומושתקת מלהעלות טענת התיישנות, מכח עיקרון תום הלב.

12
13 הנימוק העיקרי והחשוב ביותר לטעמנו, שעליו השתית בית הדין הארצי את
14 קביעתו, הוא זה שמצוין בסעיף 30 סיפא לבית הדין - העובדה שהתובעות
15 הגישו תביעותיהן בשנים 2001-2003, בעת הדיונים בבג"ץ ובסמוך לאחריהן.
16 ראייה לכך שעובדה זו עמדה בבסיס ההכרעה, היא בכך שבית הדין בחר לכלול
17 בקבוצת התובעות "עפרה אילן" גם את הגב' צביה שור שהגישה את התביעה
18 בחודש מרץ 2004 ואת הגב' בן יעקב שהגישה את התביעה בשנת 2005.

19
20 במילים מפורשות אלה, נשמט הבסיס לטענת התובעות בפנינו, כי קביעת בית
21 הדין הארצי בעניין עופרה אילן משמעה שלעולם הכללית תהא מושתקת
22 מלהעלות את טענת ההתיישנות.

23
24 23. קביעה זו יש בה מידה רבה של התאמה לרציונל העומד בבסיס חוק
25 ההתיישנות.

26 בעוד שהתובעות בעניין עפרה אילן, לא התמהמהו והגישו תביעותיהן בסמוך
27 לפני או לאחר פסיקת בג"ץ, הרי שאין להשליך מההלכות שנקבעו לגביהן למי
28 שחיכתה חמש עשרה ויותר שנים ממועד שפרשה, ועד להגשת התביעה.
29 קביעה שלפיה הכללית מנועה מלהעלות טענת התיישנות, אינה יכולה לעמוד
30 לעולם.

31 גם לקביעה זו יש לתחום גבולות.

32 הגבולות הם אלה שנקבעו בעניין עפרה אילן, דהיינו –

33 א. מועד התגבשות העילה הוא גיל 60.

34 ב. מי שהגישה תביעתה סמוך לפסיקת בג"ץ, אין לטעון כלפיה התיישנות.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 886-08-10

- 1
- 2 24. זאת ועוד, התובעות בפנינו טוענות בהרחבה מדוע יש בהליכים בעניין חוה כץ
- 3 כדי לנתק את מחסום ההתיישנות.
- 4 בטענתן זו יש משום סתירה מובנית.
- 5 שהרי, על פי פרשנות התובעות כאן את פסק הדין עפרה אילן, אין כל רלבנטיות
- 6 להתיישנות הקבועה בחוק וכי לאור ההתנהלות הכללית, תהא היא מושתקת
- 7 ומנועה להעלות טענת ההתיישנות, עד קץ כל הדורות.
- 8
- 9 25. איננו סבורים שלכך התכוון בית הדין הארצי בעניין עפרה אילן.
- 10 להבנתנו, כוונת הצדדים היתה שאותן אלה שהגישו תביעותיהן בסמוך לאחר
- 11 פסיקת בג"ץ בעניין איתנה ניב, לגביהן בלבד לא ניתן להעלות טענת ההתיישנות,
- 12 לאור כל הנימוקים שבפסק הדין.
- 13 ואולם, תובעות שהגישו תביעותיהן בשנים 2010 ו- 2011, שבע ושמונה שנים
- 14 לאחר פסיקת בג"ץ, וכחמש עשרה שנה לאחר חתימת הסכם הפרישה, לגביהן
- 15 רשאית בהחלטה כללית להעלות טענת ההתיישנות.
- 16
- 17 26. נוכח קביעתנו זו, הרי שכל התובעות שהגישו תביעותיהן בחלוף למעלה משבע
- 18 שנים ממועד הגיען לגיל 60, תביעתן התיישנה.
- 19
- 20 27. **האם ההליכים בעניין חוה כץ מרפאים את פגם ההתיישנות**
- 21 התובעות שבפנינו, כולן טוענות לאפליה מכח הדינים הכלליים ולא מכח חוק
- 22 ספציפי- חוק שכר שווה לעובדת ולעובד.
- 23 לעומת זאת, בתביעת חוה כץ, נידונה גם טענת הפליה כללית וגם טענת הפליה
- 24 לפי חוק שכר שווה לעובדת ולעובד (עילה שהוספה בשנת 2003).
- 25
- 26 בעניין ת"א (מרכז) 1566-08-07 **סקויביץ נ' סלקום ישראל בע"מ** (מיום
- 27 29.9.10) ניתח בית המשפט המחוזי את סוגית ההתיישנות שבחוק תובעות
- 28 ייצוגיות וקבע:
- 29 על כתבי התביעה מכח חוקים ספציפיים (חוק הגנת הצרכן) יחול ההסדר
- 30 שבסעיף 26(ב) וההתיישנות תמנה ממועד הגשת הבקשה המקורית.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 886-08-10

לעומת זאת על רכיבי תביעה שאינם מכח חוקים ספציפיים, יחול ההסדר
שבסעיף 45(ג) ולכן ההתיישנות תמנה ממועד כניסתו לתוקף של חוק תביעות
ייצוגיות – 12/3/06.

בית המשפט המחוזי מביא מדברים שנכתבו בענין ע"א 6541/04 הופמן נגד
עידוד בע"מ (מיום 12/6/07):

"בהסדר מעבר זה ביקש החוק להגביל בהסדר התיישנות מיוחד את משך
חייהן של אותן בקשות לאישור תובענות ייצוגיות שלא התבססו בשעתן על
חוקים ספציפיים שהסדירו מנגנון לאישור תובענות ייצוגיות, שהיו תקפים
עובר לחקיקת החוק החדש, ולהצר את "תוחלת חייהן" של בקשות כאלה,
כדוגמת אלה שנשענו על תקנה 29, שההלכה הפסוקה קבעה כי לא נמצא להן
בסיס מוכר בדין. זאת, בשונה מבקשות האישור שהתבססו על הסדרים
חקיקתיים ספציפיים מוכרים בדין, שהסדירו את תחומי התפרשותן של
התובענות הייצוגיות בנושאים מוגדרים, ואשר לגביהם ראה החוק לנכון
להחיל את עקרונות ההתיישנות הרגילים שעל-פיהם מועד פתיחת ההליך
המקורי הוא המועד הקובע לצורך ההתיישנות, ותחולתו האקטיבית של
החוק החדש על הליך כזה אינה משנה ממועד קובע זה לצורך מניין
ההתיישנות".

ובהמשך מנמק מדוע לדעתו, המסקנה היא שיש להפריד בין כל אחד מרכיבי
הבקשה ולבחון איזה מהם התבסס על הסדר תחיקתי ספציפי ואיזה נתבע
מכח הדינים הכלליים:

"ואולם אני סבורה שאותה תכלית עומדת גם מקום שחלק מן העילות
בבקשה הן על פי עילות שהוכרו בדינים הספציפיים וחלק שלא על פי בסיס
מוכר וכי במקרה כזה חלה הלכה חיפמן על העילות השונות בבקשה,
בהתאמה. אני גם סבורה שפרשנות זו עולה מפורשות מלשון החוק. סעיף
45 (ג) קובע שיראו תובענה, לצורך מניין הימים ככזה שהוגשה ביום פרסום
החוק אם: "עילתה אינה בגדר העילות שהיה ניתן לאשר בשלהן תובענה
ייצוגית לפי אחד ההסדרים כאמור בפסקת משנה (א)".
לא נאמר שדרוש שזו תהיה עילתה היחידה של הבקשה.

אני מקבלת את טענת ב"כ המשיבה כי אילו התכוון המחוקק לקבוע תחולה
למפרע ארוכה יותר למבקשות אישור בעילות "מעורבות" היה עושה כן בלשון
מפורשת. אני מקבלת גם את טענתו כי כל עוד לא בוטלה הוראת סעיף 45 (ג)
וכל עוד תלוי עניין זה בבג"צ וטרם הוכרע, על בית המשפט ליישם הוראת
חוק זה".

28. מסקנת בית המשפט המחוזי מתקבלת והגיונית גם במקרה שבפנינו.

דהיינו - יש להבדיל מתוך עניין חוה כץ, את נושא ההכרעה מכח חוק שכר שווה
לעובדת ולעובד, שלגביה חל ההסדר שבסעיף 26(ב) לחוק ומועד תחילת
ההתיישנות יהיה שנת 2001, לבין תביעה להפליה מכח חוק החוזים ודינים

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 886-08-10

1 כלליים, שלגביה יחול ההסדר שבסעיף 45 (ג) ומועד תחילת ההתיישנות תהיה
2 חודש מרץ 2006.

3
4 29. בענייננו, משתביעת התובעות לא הוגשה מכח חוק שכר שווה לעובדת ולעובד,
5 כי אם מכח הדינים הכלליים, הרי שהמועד הקובע לצורך בחינת ההתיישנות,
6 הוא מועד כניסתו לתוקף של חוק תובענות ייצוגיות.
7 הרציונל הוא כי לגבי תביעות כאלה, יש "להצר את תוחלת החיים של בקשות
8 אלה שלא היה להן בסיס מוכר בדין קודם לחקיקת חוק תובענות ייצוגיות"
9 (ע"א 6541/04 הנ"ל).

10
11 30. הארכת תקופת ההתיישנות

12 לטענת התובעות, את כל התקופה שבין מרץ 2006 (מועד כניסתו לתוקף של
13 חוק תובענות ייצוגיות) ועד 9/1/07 (מתן פסק דין בעניין חוה כץ) ועוד שנה
14 דחינו -- ינואר 2008, אין למנות במניין תקופת ההתיישנות.
15 הנכון הוא כי תובע שהיתה לו עילת תביעה ואשר לא הגיש תביעה בשל קיומה
16 של בקשה לאישור תביעה ייצוגית, יתאפשר לו להגיש את תביעתו במשך שנה
17 אחת נוספת לאחר מתן החלטה חלוטה בתביעה הייצוגית.

18
19 31. נפרט להלן מסקנתנו.

20 סעיף 15 לחוק ההתיישנות קובע:

21 "הוגשה תובענה לפני בית משפט, לרבות בית הדין דתי, והתובענה נדחתה
22 באופן שלא נבצר מן התובע להגיש תובענה חדשה בשל אותה עילה, לא יבוא
23 במניין תקופת ההתיישנות הזמן שבין הגשת התובענה לבין דחייתה".
24

25 ובסעיף 16 נקבע:

26 "נתעכב מניין תקופת ההתיישנות כאמור בסעיפים 10 ו- 12 עד 15, לא
27 תסתיים התקופה לפני שעברה לפחות שנה אחת מן היום שבו חדל העיכוב
28 "...".
29

30 במה דברים אמורים - בשתי תביעות של אותו אדם. במקרה כזה נקבע כי כל
31 משך קיומה של התביעה הראשונה, לא תמנה לצורך תקופת ההתיישנות
32 בתביעה החדשה.

33
34 ואכן, פסקי הדין שצוטטו על ידי התובעות, מתייחסים לסעיפים 15 ו- 16 לחוק

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 886-08-10

ההתיישנות.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

32. לעומת זאת, בחוק תובענות ייצוגיות נקבע הסדר שונה.

סעיף 45 (ג) שהוא הרלבנטי לענייננו, קובע כי במקרים בהם יש ליישמו, אין למנות את תקופת התביעה הייצוגית ממועד ההגשה בפועל (בענייננו – 2001) אלא ממועד כניסתו לתוקף של החוק (2006).

באשר להוראת ההתיישנות, מפנה הסעיף להוראת סעיף 26 (ב), הוא סעיף ההתיישנות בחוק תובענות ייצוגיות.

בסעיף 26 (ב) ההוראה לעניין ההתיישנות, שונה מזו שבסעיף 15 לחוק ההתיישנות.

ההוראה שבסעיף 26 (ב) קובעת כי:

"לא תסתיים תקופת ההתיישנות של תביעה של אדם שנמנה עם הקבוצה ... הנובעת מאותה עילה, לפני שחלפה שנה מהיום שבו ההחלטה הפכה לחלוטה ..."

33. בסעיפים 15 ו-16 לחוק ההתיישנות, העוסקים בשתי תביעות שמגיש אדם אחד, נקבע כי התקופה בה התנהלה התביעה הראשונה לא תבוא במניין ההתיישנות ולאחריה תהיה לאותו תובע עוד שנה להגיש את התביעה הנוספת. מאידך, חוק תובענות ייצוגיות אינו מאמץ את ההסדר שבסעיף 15 לחוק ההתיישנות אלא את ההסדר שבסעיף 16 בלבד.

דהיינו – בתקופת התביעה הייצוגית ממשיכים לספור את תקופת ההתיישנות, אך תהיה לבעל זכות התביעה, עוד שנה אחת להגיש תביעתו, אף אם התיישנה.

34. מלשון הסעיף עולה כי אדם שהיתה לו עילת תביעה אך לא הגיש תביעה בשל קיומו של הליך בקשה לאשור תביעה ייצוגית, מניין ההתיישנות ימשיך כסדרו בתנאי אחד – כי יתאפשר לאותו אדם להגיש את התביעה, תוך שנה מיום שהחלטה בתובענה הייצוגית הפכה חלוטה.

משמע – לו חלפה תקופת ההתיישנות במהלך התקופה בה התבררה התביעה הייצוגית – הרי שרק אם תוגש התביעה במהלך שנה מיום שבו הפכה ההחלטה לחלוטה, רק אז ידון בית הדין בתביעה.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 886-08-10

1 ככל שהוגשה התביעה למעלה משנה מיום שהחלטה הפכה לחלוטה, הרי
2 שהתביעה התיישנה.

3
4 חיזוק למסקנה זו ניתן למצוא בהוראת סעיף 45 (ג) (3) הקובעת כי הוראות
5 הסעיף:

6 "לא יחולו לענין תקופת ההתישנות של תביעה אישית המוגשת בידי מי
7 שהגיש בקשה לאישור תובענה ייצוגית כאמור בפסקה (1) בשל העילה נושא
8 הבקשה לאישור".

9
10 משמע – אם אדם הגיש בקשה לאישור תביעה ייצוגית, שנדחתה ולאחר מכן
11 הגיש תביעה אישית, יחולו עליו הכללים שבסעיף 15 לחוק ההתישנות ולכן
12 התקופה שבה התנהלה התביעה הייצוגית, לא תבוא במניס הימים.
13 מכלל הן שומעים לאו – במקרה של תביעה ייצוגית שנדחתה ובא אחר והגיש
14 תביעה אישית, התקופה שבה התנהלה התביעה הייצוגית, כן תובא במנין
15 הימים.

16
17 35. פרשנות זו היא גם הפרשנות הראויה במקרה שבפנינו, בו מרבית התובעות
18 פרשו בשנות התשעים והגיעו לגיל 60 לפני שנים רבות.
19 אין כל הצדקה והגיון להאריך את תקופת ההתישנות של אותן תובעות, לפרק
20 זמן כה ארוך כפי שטוענים באי כוחן.

21
22 37. בעניין זה נוסף כי המועד שבו הפך פסק הדין בעניין חוה כץ לפסק דין חלוט,
23 הוא מועד מתן פסק הדין בבית הדין הארצי (ינואר 2008) ולא במועד בו נדחתה
24 העתירה לבג"ץ.

25 זאת אנו קובעים בהתבסס על הוראות חוק הפרשנות תשמ"א – 1981 המגדיר
26 את המונח "חלוט" כדלקמן:

27 "חלוט – לעניין פסק דין או החלטה של בית משפט שאין עליהם עוד ערעור
28 או ערר או השגה כיוצא בהם".

29
30 במקרה שבפנינו, פסק הדין שקבע את ההלכה בעניין קבוצת התובעות "עפרה
31 אילן" הוא פסק הדין של בית הדין הארצי, ולא פסיקת בג"ץ.
32 בנוסף, בעוד שהחוק קובע מועד להגשת ערעור על פסק דין של בית הדין
33 האזורי, הרי שאינו קובע מועד להגשת עתירה לבית המשפט העליון (ראו
34 תקנות סדר הדין בבית המשפט הגבוה לצדק, תשמ"ד – 1984).

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 886-08-10

- 1 קבלת טענת התובעות לפיה פסק הדין בבג"ץ הוא פסק הדין החלוט, משמעה
2 שניתן יהיה בדרך זו להאריך את תקופת ההתיישנות "עד אין קץ".
3 אין בכך כל הגיון ולטעמנו, לא זו היתה כוונת המחוקק בחוק תובעות
4 ייצוגיות.

התייחסות פרטנית

- 7 36. להלן נסקור את פרטי המשיבות והמועדים הרלבנטיים לבחינת סוגיית
8 ההתיישנות.

9 הבדיקה תערך על פי מדדים אלה:

- 10 א. מועד חתימה על הסכם הפרישה.
11 ב. מועד הגעה לגיל 60.
12 ג. מועד בו התיישנה התביעה (שעילתה קמה בהגיע התובעת לגיל 60).
13 ד. ככל שהתביעה התיישנה במהלך ניהול התביעה הייצוגית (מחודש מרץ
14 2006 עד ינואר 2008), תבחן השאלה האם הוגשה התביעה בחלוף שנה
15 מיום שהפך פסק הדין בעניין חווה כץ לחלוט, דהיינו – ינואר 2008.

- 17 37. להלן שמות המשיבות והמידע הרלבנטי:

א. דבורה גלפר

20 פרשה בשנת 1993.

21 הגיעה לגיל 60 ביום 24.10.95.

22 הגישה את תביעתה בחודש אוגוסט 2010.

23 על פי קביעתנו לעיל, תביעתה התיישנה בשנת 2002, בטרם כניסתו

24 לתוקף של חוק תביעות ייצוגיות, בשנת 2006.

ב. ויסמן עליזה

26 פרשה בשנת 1997.

27 הגיעה לגיל 60 ביום 31.8.02.

28 הגישה את התביעה בחודש אוגוסט 2010.

29 תביעתה התיישנה ביום 31/8/09 (שבע שנים לאחר הגיעה לגיל 60).

30 התביעה לבית הדין הוגשה בחודש 8/10, שנה לאחר שחלפה תקופת

31 ההתיישנות ולמעלה משנתיים וחצי לאחר ינואר 2008 (חלוף שנה מפסק

32 הדין החלוט בעניין חווה כץ).

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 886-08-10

- 1 לאור האמור, תביעתה התיישנה.
- 2 **דסה גלדיס** ג.
- 3 פרשה בשנת 1993.
- 4 הגיעה לגיל 60 בשנת 1993.
- 5 הגישה תביעה באוגוסט 2010.
- 6 על פי קביעתנו לעיל, ותביעתה התיישנה בשנת 2000, **בטרם** כניסתו
- 7 לתוקף של חוק תביעות ייצוגיות, בשנת 2006.
- 8 **שעיבי יונה** ד
- 9 פרשה בשנת 1997.
- 10 הגיעה לגיל 60 בשנת 2001.
- 11 הגישה תביעה באוגוסט 2010.
- 12 תביעתה התיישנה בשנת 2008, שבע שנים לאחר גיל 60.
- 13 התביעה הוגשה בחודש 8/10 שנתיים וחצי לאחר ההתישנות ושנתיים
- 14 וחצי לאחר ינואר 2008 (חלוף שנה מפסק הדין החלוט בעניין חוה כץ).
- 15 לאור האמור, תביעתה התיישנה.
- 16 **נחמה ברנשטיין** ה.
- 17 פרשה בשנת 1997.
- 18 הגיעה לגיל 60 בשנת 1998.
- 19 הגישה תביעתה בשנת 2010.
- 20 תביעתה התיישנה בשנת 2005, **בטרם** כניסתו לתוקף של חוק תביעות
- 21 ייצוגיות, בשנת 2006.
- 22 **גולדנברג צילה** ו.
- 23 פרשה בשנת 1994.
- 24 הגיעה לגיל 60 בשנת 1998.
- 25 הגישה תביעתה באוגוסט 2010.
- 26 תביעתה התיישנה בשנת 2005, **בטרם** כניסתו לתוקף של חוק תביעות
- 27 ייצוגיות, בשנת 2006.
- 28 **בר נתן אסיה** ז.
- 29 פרשה בשנת 1995.
- 30 הגיעה לגיל 60 בשנת 1996.
- 31 הגישה את תביעתה בחודש אוגוסט 2010.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 886-08-10

1 תביעתה התיישנה בשנת 2001, בטרם כניסתו לתוקף של חוק תביעות
2 ייצוגיות, בשנת 2006.

ח. דיאמנט דינה

4 פרשה בשנת 1997.
5 הגיעה לגיל 60 בחודש 5/99.
6 הגישה תביעתה בחודש אוגוסט 2010.
7 התביעה הוגשה שנתיים וחצי לאחר ינואר 2008 (חלוף שנה מפסק הדין
8 החלוט בענין חוה כץ).
9 לאור האמור, תביעתה התישנה.

ט. שפיר כלילה

11 פרשה בשנת 1993.
12 הגיעה לגיל 60 בשנת 1996.
13 הגישה את תביעתה בספטמבר 2010.
14 תביעתה התיישנה בשנת 2001, בטרם כניסתו לתוקף של חוק תביעות
15 ייצוגיות, בשנת 2006.

י. דזחסטר זויה

17 פרשה בשנת 1998.
18 הגיעה לגיל 60 בחודש 4/99.
19 הגישה תביעתה בספטמבר 2010.
20 התביעה הוגשה למעלה משנתיים וחצי לאחר ינואר 2008.
21 לאור האמור, התביעה התיישנה.

יא. חיימוביץ פנינה

23 פרשה בשנת 1997.
24 הגיעה לגיל 60 בחודש 12/99.
25 הגישה תביעתה בחודש אוקטובר 2010.
26 התביעה הוגשה למעלה משנתיים וחצי לאחר ינואר 2008.
27 לאור האמור, התביעה התיישנה.

יב. עזרא יעל

29 פרשה בשנת 1997.
30 הגיעה לגיל 60 בשנת 2000.
31 הגישה את תביעתה בחודש אוקטובר 2010.
32 התביעה הוגשה למעלה משנתיים וחצי לאחר ינואר 2008.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 886-08-10

- 1 לאור האמור, התביעה התיישנה.
- 2 **יג. וידל ז'קלין יעל**
- 3 פרשה בשנת 1997.
- 4 הגיעה לגיל 60 בשנת 1998.
- 5 הגישה את התביעה באוקטובר 2010.
- 6 על פי קביעתנו לעיל, תביעתה התיישנה בשנת 2005, בטרם כניסתו
- 7 לתוקף של חוק תביעות ייצוגיות, בשנת 2006.
- 8 **יד. אהרוני שמחה**
- 9 פרשה בשנת 1996.
- 10 הגיעה לגיל 60 בשנת 2000.
- 11 הגישה תביעתה באוקטובר 2010.
- 12 התביעה הוגשה למעלה משנתיים וחצי לאחר ינואר 2008.
- 13 לאור האמור, התביעה התיישנה.
- 14 **טו. גורן נחמה**
- 15 פרשה בשנת 1995.
- 16 הגיעה לגיל 60 בשנת 1998.
- 17 הגישה תביעתה באוקטובר 2010.
- 18 תביעתה התיישנה בטרם נכנס לתוקפו חוק תובענות ייצוגיות.
- 19 **טז. קנטרגי ריבה**
- 20 פרשה בשנת 1997.
- 21 הגיעה לגיל 60 בשנת 1997.
- 22 הגישה תביעתה באוקטובר 2010.
- 23 תביעתה התיישנה בשנת 2005, בטרם כניסתו לתוקף של חוק תביעות
- 24 ייצוגיות.
- 25 **יז. יוסוב מדי**
- 26 פרשה בשנת 1997.
- 27 הגיעה לגיל 60 בשנת 2003.
- 28 הגישה תביעתה ינואר 2011.
- 29 תביעתה התיישנה בשנת 2009. התובעת הגישה תביעה שלוש שנים
- 30 לאחר ינואר 2008 ושנתיים לאחר שחלפה תקופת ההתישנות.
- 31 לפיכך, התביעה התיישנה.
- 32

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 886-08-10

1	יח. פינטוק ברכה
2	פרשה בשנת 1994.
3	הגיעה לגיל 60 בשנת 1998.
4	הגישה תביעתה ינואר 2011.
5	תביעתה התיישנה בשנת 2005, בטרם כניסתו לתוקף של חוק תובענות
6	ייצוגיות.
7	יט. ברבנלסקי אילנה
8	פרשה בשנת 1997.
9	הגיעה לגיל 60 בשנת 1999.
10	הגישה תביעתה בינואר 2011.
11	התביעה הוגשה שלוש שנים לאחר ינואר 2008.
12	לפיכך התביעה התיישנה.
13	כ. להבי אילונה
14	פרשה בשנת 1995.
15	הגיעה לגיל 60 בשנת 1998.
16	הגישה תביעתה באפריל 2011.
17	תביעתה התיישנה בשנת 2005, בטרם כניסתו לתוקף של חוק תביעות
18	ייצוגיות.
19	כא. וילקנסקי מלכה
20	פרשה בשנת 1993.
21	הגיעה לגיל 60 בשנת 1994.
22	הגישה תביעתה בספטמבר 2005.
23	תביעתה התיישנה בשנת 2001, בטרם כניסתו לתוקף של חוק תביעות
24	ייצוגיות.
25	כב. אסתר ניסן
26	פרשה בשנת 1997.
27	הגיעה לגיל 60 בשנת 2000.
28	הגישה תביעתה ביולי 2011.
29	התביעה הוגשה שלוש וחצי שנים לאחר ינואר 2008.
30	לפיכך התביעה התיישנה.
31	
32	

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 886-08-10

1

כג. מנחמה הירש

2

פרשה בשנת 1997.

3

הגיעה לגיל 60 בשנת 2001.

4

הגישה תביעתה ביולי 2011, שלוש וחצי שנים לאחר ינואר 2008.

5

לפיכך התביעה התישנה.

6

כד. אביבה נווה

7

פרשה בשנת 1997.

8

הגיעה לגיל 60 בשנת 1998.

9

הגישה תביעתה ביולי 2011.

10

תביעתה התיישנה בשנת 2005, בטרם כניסתו לתוקף של חוק תביעות

11

ייצוגיות.

12

כה. ריבה כהן

13

פרשה בשנת 1997.

14

הגיעה לגיל 60 בשנת 1998.

15

הגישה תביעתה באוגוסט 2011.

16

תביעתה התיישנה בשנת 2005, בטרם כניסתו לתוקף של חוק תביעות

17

ייצוגיות.

18

כו. ירדנה גורן

19

פרשה בשנת 1994.

20

הגיעה לגיל 60 בשנת 1997.

21

הגישה תביעתה באוגוסט 2011.

22

תביעתה התיישנה בשנת 2002, בטרם כניסתו לתוקף של חוק תביעות

23

ייצוגיות.

24

כז. צמרי תרצה

25

פרשה בשנת 1996.

26

הגיעה לגיל 60 בשנת 1998.

27

הגישה תביעתה בפברואר 2007.

28

תביעתה התיישנה בשנת 2005, בטרם כניסתו לתוקף של חוק תביעות

29

ייצוגיות.

30

31

32

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 886-08-10

1

2

3

4 **סוף דבר** 38. לאור כל האמור לעיל, התביעות של התובעות ששמן מצויין בהחלטה, התיישנו
5 ודינן להדחות על הסף.
6 אין צו להוצאות.
7

8 לצדדים זכות ערעור על החלטה זו לבית הדין הארצי לעבודה תוך 30 יום ממועד
9 קבלתה.
10

11 ניתנה היום, 29/4/12, בהעדר הצדדים.
12

נציג מעסיקים – מר
מתתיהו

הדס יהלום, שופטת

הדס יהלום, שופטת
נציגת עובדים – גב'
הרצברג

13

14

15